

DALMATINSKE VIESTI

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems u Splitu.

O boravljenju preuzvišenog gosp. Namjesnika grofa Attemsa u Splitu «Naše Jeđinstvo» piše:

Split: 21. N. P. g. namjesnik prispio je jučer sa plemenitom gospogom, u pratnji šefu presidijalnog ureda g. Visina, u 7.45 automobilom iz Sina. Pred hotelom Troccoli na nar. trgu pričekali su visoke goste odbor gospogja za zaštitu djece, na čelu mu predsjednica gospogja Sloboda Lana, te gg. općinski upravitelj dr. Mađirazza, poglavara Lana, vojnog zapovjednika pl. Mihoković, dvorski savjetnik predsjednik Silobrčić i drž. ovojnici M. pl. Maroli, E. Grgić predsjednik trg. komore, poglavice svih ureda i više oficira, te činovnika. Na trgu bilo je dosta puka. Gospogja Lana izručila je gospogu grofici Attems krasnu kitu cvijeća, prestavila joj sve gospogije, a bila su joj prestavljena i sva gospođa, bilo od samoga g. namjesnika bilo od g. poglavara.

Split: 22. Vanredna skupština gospogija za zaštitu djece bila je na 20. o. mj. U skupštini je na prijeđel predsjednice gospogije Lana državu izabralo svojom pokroviteljicom preuz. gju Anu groficu Attems, što je jednoglasno uz pljesak prihvaćeno. Skupština je završena lijepim govorom i kratkim predavanjem gospogije Božičevići.

U zabavištu djece. Jučer je posjetila u zavodu Martinis-Marki preuzv. gospogija Ana grofica Attems zabavište djece pod zaštitom odbara gospogije, u pratnji gospogije Lana predsjednice državstva, N. P. g. namjesnik i g. poglavara Lana. Preuzvišenu gospogiju grofici Attems dočekala su gospogije odbara, a g. Božičević joj je uručila lijepu kitu cvijeća. Djece su bila sakupljena. Ispred ovih je jedno nekad zapušteno dijete na dirljiv način pozdravilo visoku gošću, koja se rasipivala svemu, prisustvovala objeđu djece, obećala državu svu naklonost, izrazila odbaru svaku priznanje. Gospogija Lana uručila je g. grofici Diplomu (lijepo izragjenu od g. prof. Tommaseo) u narođnoj kutiji, majstorskoj izradi našega majstora g. Korlaeta. Na odslasku je preuzv. g. grofica sručno ispraćena.

Dar. N. P. g. namjesnik darova je K 1000 zavodu Martinis-Marchi; K 2000 odboru gospogija za zaštitu djece; K 1000 za troškove koncerta u četvrtak, a u korist odbara gospogija za zaštitu djece.

Izlet. Općinska uprava privedla je jučer izlet u Hotel Pension na Mejamu, u počast Nj. Pr. gospodinu Namjesniku (Marija grofu Attems) i plemenite gospogije Ane grofice Attems. U lijepome hotelu i na krasnom položaju skromna zabava trajala je od 6—8 i pol u veče. Učestvovalo je stotinjak otmjene gospode i gospogija. Preko čedne zakuske (bijelača i sladoća) krasno su pjevali razne komade redom g. Etty pl. Maroli, g. Mercedes Manolova, Valenti i g. Noe Matošić, praćene na glasoviru od g. Jole i Vitturi. G. Maroli je svaki put obasipana bio u pleskanjem, takoj gospogija Manolova, Valenti i Noe Matošić, sa općim i velikim priznavanjem i odlučnoj umjetnosti g. j. d. de Vitturi. U najlepšemu raspoloženju povratili su visoki gosti sa učesnicima u 9 i četvrt natrag. Posluga i sve u hotelu na opće zadovoljstvo.

Split: 23. Nj. Pr. gos. namjesnik i plemenita mu supruga gospogija grofica Ana posjetili su u pođedjelnik sanatoriju Dr. Račića, te prekrasni perivoj u njemu, u pratnji g. poglavara Lana, opć. upravitelja dr. Mađirazze i dr. Modrića. Visoke goste pričekale gospogija Račić i g. dr. J. Račić. Visoki gosti dugo su se zađrali u perivoju, a gospogija grofica, začarana lijepotom ovoga, u obilju svakog cvijeća, divno uređena, izrazila je želju da će se još jednom navratiti. Pregledali su posljice cijeli sanatorij, sve sprave, dvoranu za operacije, te Röntgenov zavod, izražavajući na svemu svaku priznanje. Počašćeni jagodama i domaćim rožnjicom, rastadoše se našljubaznje, a gospogija grofica izrazi sračno zadovoljstvo da naš Split ima ovakav zavod.

Djeće zakoniste Mangjer na veliko zadovoljstvo odbara gospogija i gospođe jučer su pohodili preuzvišeni g. grof Attems i gospogija grofica Ana. Zađrali su se blizu jedne ure. Plemenita g. grofica lijepim riječima se izrazila i za budućnost zavoda, a da bi djeca iz današnjega, i poslije šeste godine, prosljeđila u odgoju da odrastu na korist državstva. Nj. Pr. g. namjesnik, važašnji zaštitnik zavoda darovan mu je 1000 K. za potrebe. Odbor im harno zahvaljuje na ljubavi i zaštiti, osokoljen, da će pod zaštitom njihovih preuzvišenosti moći da prosljedi u teškoj zadaći.

Zavod sv. Ane u V. Varošu pohodio je jučer Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik sa blagorodnom svojom suprugom groficom Anom. Njihove Preuzvišenosti pratile je milostivog gospogija supruga našeg Kotarskog Poglavaru Lana i odlučni gosp. dr. Mađirazza općinski upravitelj.

bez cilja, jedina utjeha; san i smrt. Sam je Michelangelo pripisao kipu «noći» ove stihove:

Grato mi è il sonno e più l' esser di sasso
Mentre che il danno e la vergogna dura;
Non veder, non sentir, m' è gran ventura,
Però non mi destar, deh parla basso.

Pred ovom šutnjom kamenih kipova kao da čuješ, kako prolazi vrijeme u jednako vječnom tijeku, a sve što je dobro i plemenito, gine, ne može da utrage.

I u drugim djelima umjetnika nalaze se slična čustva kao na primjer u umjetničko savršenom portretu Brutusa, zrcalu jedne revolucionarne duše, ili u onoj slici proroka Jone nad glavnim oltarom siksitske kapele, gde prorok Boga kara, što nije kaznivo grijesnu Niniju.

Kod Michelangela ne mogu se razlikovati razdoblja rada; njegov je umjetnički značaj bio prepun izobilja ideja te je slušavši jedino svoj genij, crpao sad s jedne sađe s druge strane tog neizmjernog bogatstva — nama je samo dopušteno da ustanovimo psihološke sastavine te da promatramo, kako je i mišljenje tog velikog uma bilo odlučno za umjetničko stvaranje. U Michelangellovom umjetnosti ne može se nikako smatrati odlučnim onaj, nihilistički pravac, koji smo u svezi sa nekojima njegovih djela već susrelj; naprotiv sve što je neizvjesno u njegovoj duši, teži za jasniju formama, sve što je ganutljivo ili romantično u njemu, biva ljeveno u bistre oblike grčko-latinske tradicije.

Cijela duševna spremna Michelangelova morala ga

Kod župske crkve sv. Križa izišao je visokim posjetiteljima u susret mn. poš. župnik sv. Križa sa ostalim svećenstvom, te ih otpatili u Zavodu.

U Zavodu su ugledni gosti posjetili najprije Dječje Zabavište sv. Ane, gdje ih je dočekalo sto i dvadeset zaklonjene male djece pjevanjem Carevke, a nakon toga jedna djevojčica iz Zabavišta pozdravila plemenitu gospogiju groficu i pruži joj kitu svježega cvijeća. Zatim su blagorodna grofica i gosp. Namjesnik sa pratnjom pregledali u istom Zavodu žensku radionicu i novoprijeđene lokale za pučku kuhinju. Visoki su gosti ostali ugodno iznenadjeni blagovornim radom Zavoda, o svemu se potanko interesirajući, te je Preuzvišeni g. Namjesnik poklonio Dječjem Zabavištu velikodušni dar od hiljadu kruna.

Na povratku se mnoštvo svijeta izređalo ulicom od Zavoda do kočije, što je čekala Njihove Preuzvišenosti, te im oduševljeno klicalo i posipalo ih cvijećem.

Cestitanja Admiralu Njegovanu.

Preuzvišeni gosp. Namjesnik grof Attems čestitao je žicom zapovjedniku c. i k. mornarice Admiralu Njegovanu previše odlikovanju Željeznom Krunom I razređu, te mu izjavio kako se cijela Dalmacija rađuje tom odlikovanju, koje je na čast cijeloj ratnoj mornarici.

Na to je gospod. Namjesnik primio ovaj odgovor:

Njegovoj Preuzvišenosti Namjesniku grofu Attemsu Zadar — Zahvaljujem Vašoj Preuzvišenosti na ljubaznom čestitanju. Nešta skorošava rata podviga naših pomorskih snaga buđe u korist budućnosti naše lijepe Dalmacije. — Admiral Njegovan.

Imenovanje i premještaji.

Namjesnik dalmatinski imenovan je kancelarijskog pomoćnika Viktora Dalbella kancelarijskim oficijantom u gragjevnoj službi na gradiću otknjeku kotaru.

Namjesnik dalmatinski premjestio je namjesništvene koncepcije: Boška Dražića iz Hvara u Tommaseo) u narođnoj kutiji, majstorskoj izradi našega majstora g. Korlaeta. Na odslasku je preuzv. g. grofica sručno ispraćena.

Dar. N. P. g. namjesnik darova je K 1000 zavodu Martinis-Marchi; K 2000 odboru gospogija za zaštitu djece; K 1000 za troškove koncerta u četvrtak, a u korist odbara gospogija za zaštitu djece.

Pravni poljski poštanski paketi promet sada je dopušten i u saobraćaju sa poljskim poštanskim uređima 349 i 438. Naprotiv taj je promet u saobraćaju sa poljskim poštanskim uređima, pripušteno su: pri preči: dopisnice, otvorena pisma, tiskanice, (novine) i uzorci robe; pri razdaji: dopisnice, otvorena i zatvorena pisma, tiskanice (novine), uzorci robe i paketi bez očitovanje vrijednosti do 10 kg. težine.

Knjige za naše zarobljenike.

Poseban odio zajednici srednjeg popisnog uređa u Beču bavi se sakupljanjem knjiga, koje se šalju našim zarobljenicima u neprijateljskim zemljama. Smisao i važnost ovog preduzeća ne treba ovje posebno istaknuti, jer čela narodna snaga, koja zbog dugog trajanja rata, mora da živi u dalekom svijetu, u nepovoljnim prilikama i pod tuđim utjecajem, treba intelektualne hrane, da se u njoj drži budan osjećaj daleke domovine i interes za njezine gospodarstvene i socijalne probitke. Bilo je stoga nužno, da se toj prijekoj potrebi došloči, da se u tabore zarobljenika, gde je sabrano toliko naših vojnika, pošalju veće količine knjiga, koje bi skupa sačinjavale nješku vrstу biblioteke s djelima iz svih grana znanosti i književnosti. Taj je zadatak preuzeo odio II. obavjesnog uređa za ratne zarobljenike (Abteilung II. des geheimen Zentralnachweiszibirs Auskunftsstellen für Kriegsgefange) sa sijelom u Beču IV, Karlsplatz br. 13.

Ova centrala za udovoljenje duševnih zahtjeva naših vojnih zarobljenika prima knjige i novac za njihovu nabavu, svrstava ih u male biblioteke od 200 do 1000 svezaka, pak ih proslijeđuje na inozemstvo. Knjige za naše zarobljenike.

Predporuča se i našim intelektualnim klasama da dogju u susretu nastojanju srednjeg obavjesnog uređa, pa da mu posađuju budi novac budi knjiga. Knjige se ne smiju baviti nikakvom političkim ili historijskim predmetom koji bi mogao dati povoda primjedobama sa strane cenzure. Najprikladnije su toga knjige znanstvenog sadržaja, o privredi, nar. gospodarstvu, o medicini i nar. zdravstvu, slovnice o stranim jezicima, vjerskim i filozofskim pitanjima, o prirodnim znanostima, trgovini, pravu, tehniči, pa razni priročnici, rječnici, jezični vodići za strane jezike, pjesme itd.

Knjige moraju biti svakako u dobrom stanju (najbolje ako su nove) i bez ikakvih bilježaka. Mo-

gu se također poslati c. k. dalmatinskom namjesništvu (Odio I.) u Zadru.

Mlađa djetelina za hranu.

Zbog vladajuće oskuđice hrane, vrlo je važno za prehranjivanje puka, da do nove žive što bolje upotrijebimo što god nam daje biljno carstvo, a što nam ikako može služiti za hranu.

Stoga se napominje, da se mlađa djetelina može upotrijebiti kao izvrsno, vrlo hranjivo povrće, slično spanjaku.

Hranjenje djetelinom nije nimalo opasno za zdravlje, ne prouzrokuje nikakvih smetnja.

Troši li se djetelina za ljudsku hranu, valja je trošiti u prvoj periодi vegetacije, svježu i neuvelu, odrežanu na 10-15 cm.

Zelena se djetelina gotovi kao i spanjak. Dobре su sve vrste djeteline, ali lejkarcu (lucernu), treba više puta pariti i mijenjati joj vođu, da bi izgubila ponešte grki ukus.

Seljaci su već davno prije rata znali, da je djetelina dobro zelje, pak su je i u mirno doba trošili za hranu.

Novo franjevačko starješinstvo Provincije sv. Jeronima.

Pod predsjedanjem Prečasnog oca Vindelina Vošnjaka, generalnog Definitora Ređa Male Braće, bi izabran u kapitulu, držanom u Zadru dne 16 ovoga mjeseca ovo starješinstvo:

Provincijal Mpo Antun Kazilari, Kustos P. o. Bernardini Benjovski, Definitor: Pp. Oo. Josip Čarvin, Mauricije Gugić, Toma Tomašić, Rafael Capursi; Tajnik Provincije P. o. Hugolin Dido.

Guardiani: U Zadru P. o. Mauricije Gugić; u Dubrovniku P. o. Alfonso Markvitza; na Otoku kod Körčule P. o. Izidor Kamalić; na Košljunu P. o. Metod Semenčić; na Paljuđu P. o. Augustin Junčić; u Kopru P. o. Stanislav Cociancich; u Kotoru P. o. Benvenuto Rode.

Predstojnici: u Stonu P. o. Bonaventura Beritić; u Pašmanu P. o. Stjepan Radunić; na Rijeci Dubrovačkoj P. o. Anastazije Pavlin; u Slanomu P. o. Augustin Pavlić; u Konavlima P. o. Fulgentije Lopizić; u Trogiru P. o. Hilarij Lešić; u Krapnju P. o. Pavao Miličić; u Kamporu P. o. Rafael Capursi; na Hvaru P. o. Ante Jurčić; na Orebici P. o. Frano Čučević; u Cavatu P. o. Antun Krile; u Nerezinama P. o. Benedikt Stančić; na Kuni P. o. Paulin Soljanic.

Antun Marchi.

U Mostaru umro je u vojnoj bolnici lejkarnik Antun Marchi. Pokojnik bio je rođom iz Zadra. Svećuši je polazio iz Zagrebu i u Beču, te je svojim lijeplim značajem svakog osvajao. Bojna ga je trublja pozvala u vojne redove, gde je obolio i sada u Mostaru podlegao. Prijatelji će mu sačuvati trajnu i časnu uspomenu.

Prvi iskaz potpisivača ratnog zajma kod Jadranske banke Zadar.

Prof. Virgil Perić, Zadar kr. 2000 — Čorak i drug, Zadar 10000 — Juraj Blažinski, Zadar 1000 — Dr. Ivo Marcelić, Zadar 3000 — Ivo Klepo, Zadar 200 — Anton Rumora, Zadar 1000 — Marija Ivorić Ž. Božina, Sestrinj 100 — Radulic Marija u. pok. Mate, Sestrinj 700 — Crkva sv. Petra, Sestrinj 100 — Šime Božičević pok. Pere, Sestrinj 600 — Eredi Xicovich, Zadar, 1000 — Niko Marinović, Zadar 500 — Seoska blagajna, Zemunik 1000 — Nikola Santin pok. Šime, Turanj 1000 — Općina Biograd 8000 — Vinko Polli, Zadar 500 — Ivo Krasovac, Zadar 500 — Šime Mikulićin, Molat 500 — Ukupno kr. 31.700.

Za Boga i za Cara.

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske invalide, 43. popis prinosa.

100 kr.: Nikola Ramiljak trgovac Siverić;

50 kr.: Jos. vitez Seifert c. k. dalmatinski savjetnik u m. Zadar;

po 10 kr.: Frano Mikula c. k. por. uprav. Knin, Gabriele Miller v. Aichholz Beč, Baron Macchio Beč, Dr. H. Ritter Miller v. Aichholz Beč, Dr. Mauthner v. Markhof Beč, Don Fr. Moravec kanonik Maribor, Obl. Aud. Nik. pl. Mirko Čsibeni, Dr. Marszky-Csarsky Beč, Župski ured Grab, c. k. major Stjepo Nagy Split, Pet. Nardelli c. k. ravn. realce Zadar, Josef Graf Nostitz Prag, Marie Gräfin Nostitz Plan, Leopold Graf Nostitz Prag, c. k. viši inž. Vladim Novaković Zadar, Općina Bol, Općina Građac (Gor. Primorje), Općina Pučišće, Općina Supetar, Pučišćionica Imotski;

po 5 kr.: Don Jos. Zekan kanonik Kotor, Marie Gräfin Attems-Ceschi Ljubljana, Gab

Per onorare la memoria del def. sig. Biagio Emer, dai sig. G. B. Ballarin cor. 1, Giovanni Zurich 1.

Per onorare la memoria del def. sig. Tommaso Galante, dal sig. Pietro Novaković cor. 6.

Per onorare la memoria del def. sig. Fedor conte de Borelli, dal sig. Simeone de Benedetti e fam. cor. 3.

Per onorare la memoria del def. sig. Vincenzo Courir, dal sig. Enrico Böttner cor. 2.

Per onorare la memoria del def. sig. Girolamo Tommaseo, dai sig. Ermano Sikorsky cor. 2, S. E. Luigi de Benedetti 10, fam. Dr N. Depolo 10.

Per onorare la memoria del def. sig. Raimondo Nagler, dai sig. Elena ved. Vallery cor. 1, fam. Zane e Benedetti cor. 1, fam. Gobetz 1.

OBRT I TRGOVINA.

Izдавanje dopusta za prenošenje privatnih tereta na željeznicama.

Premda su zanimanici oglasima bili upućeni, kamo se treba obratiti, da se ishodi dopust za prenošenje raznih tereta željeznicama, ipak se često na upute ne pazi. Stoga da se pristoli suvišni posao i da stranke doguđi do što bržeg rješenja, upozorjuje se novano na ove propise:

Molbe za iznimno prevoženje privatnih dobara, koja ne služe vojničkim svrham, na prugama koje su redovitom gradiškom saobraćaju sasvim ili ujedno zatvorene, moraju biti upravljene neposredno ili preko dotične opreme stanicu isključivo na onu željezničku upravu pod koju spada ta zatvorena pruga.

Radi li se o prevoženju kroz zatvoreno područje koje spada pod djelokrug više od jedne željezničke uprave, treba upraviti molbu na onu upravu u području koje se nalazi otprema stanica.

U saobraćaju s Galicijom dopust će izdavati isključivo c. k. uprava državnih željeznica u Krakovu.

Svaka molba treba da sadržava dovoljne podatke o vrsti i o količini robe, mora da bude označena stanica s koje će se opremiti i određiće, vrijeme otpreme, te dokaz o važnosti i žurnosti.

Dobro je uz molbu priložiti i odnosni tovarni list ispunjen, da dopust bude mogao na njemu biti označen.

Dopust vojničke vlasti izdavat će se za one terete, koji su nužni za pravljenje i popunjavanje vojničkih potrepština (sirovine, polufabrikati, prometna sredstva itd.), za ove dopuste pak nadležna je ona vojnička centralna vlast (ratno ministarstvo, mornarički odsjek ratnog ministarstva, ministarstvo za zemaljsku obranu, kr. ugarsko domobranstvo) kojoj je odnosna dobava ili pošiljka poznata ili se nije tice.

U veoma hitnim slučajevima iznimno može izdati dopust svaka vojna vlast, koja je robu načinila i neće je zahvatiti.

Umjetnička-obrtna izložba u Zürichu.

Dobrotvorno Društvo Austro-ugarskih državljanina u Zürichu priređuje za jesens umjetničku obrtnu izložbu u svrhu, da upozna tamošnji svijet s našom domaćom umjetničkom industrijom i da namake sredstva za poboljšanje naših interniraca i pomaganje ratnih invalida, koji prolaze preko švicarskog teritorija.

Upozorjuju se naši proizvoditelji osobito tvorničari stakla, posugia od ilovače, dalmatinskih ručnih radnja, nošnja, nakita, veziva, rezbarije, te svi umjetnici da odboru poklonite što više premeta. Odbor se obvezuje, da će im tamo praviti reklamu i posredovati kod naručaba.

Sve pošljike nek se šalju na c. k. generalni Konzulat u Zürichu (Rämistrasse 7), koji je preduzeo protektorat Dobrotvornog Društva.

RAZLIČITE VIJESTI

Njihova Veličanstva u Gyöngyös-u

BEĆ, 23. Njihova Veličanstva krenula su jutros u 8 s. ist. čnom željeznicom u Gyöngyös, grad što ga je požar strašno poharao.

Njihova su Veličanstva krenula u Gyöngyös, u Ugarskoj, koje je mjesto poharano požarom. Na putovanju u Gyöngyös stigla su Njihova Veličanstva 23. o. m. poslije podne posebnim dvorskim vozom preko Bruck-Kirghalda Budimpeštu, gdje je ministar predsjednik Stjepan grof Tisza usao u dvosku salonsku kola i otratio Njihova Veličanstva u Gyöngyös. Njihova Veličanstva stigla su onamo u 4 sata poslije podne. Narod koji je postradao od katastrofe, bio je duško ganut dolaskom vladalačkih supruha. Na načelnikov pozdravni govor odvratilo je Njegovo Veličanstvo, da je slijedio glas svoga srca, da razgleda mjesto nesreće, te u ime Svoje i u ime Njihova Veličanstva izrazi saučešće i spremnost na pomoć. Cesar s Cesarcicom su za tim razgledali garište i pošli u crkvu, kojoj je krov sasvim izgorio, dok su netaknute ostale iznutrice, koje su od velike starinske vrijednosti. Njegovo je Veličanstvo svojim rukama nataknuo kolajnu za hrbrost na grudi jednomu požarniku, koji je uz opasnost svoga života spasio skladiste krcato živeženje. Vladar je darovao 30.000, a Njezino Veličanstvo 20.000 kruna za pomoćnu akciju u korist stanovnika, koji su postradali od požara. Nakon dvostrukog boravka oputovao je preko Budimpeštu u Beč.

Nova molitva za mir.

Vatikanski «L'Osservatore Romano» donosi pismo pape Benedikta XV. državnom tajniku, u kojem se preporuča vjernicima nova molitva Presv. Srca Isusova za isprošenje mira. Papa je naredio, da se od 1. lipnja u «Gospine litanije» uvrste: «Kraljice mira, moli za nas».

D.r Adler osuđen na smrt.

Pred bečkim kaznenim sudištem dovršena je rasprava protiv d.r. Adlera, koji je jesen ustrijetio ministra-predsjednika grofa Stürgkh-a. Sud ga je osudio na smrt. Branitelj je sebi pridržao rok za promišljanje. Osuđenik je saslušao osudu posve mirno. Za boravku u zatvoru svršio je d.r.

Adler fizičko svoje djelo «Općenita težišna točka i dinamički dopustivi koordinacioni sistemi». Ručkopis djela proučiće najprije psihološki vještaci, a tada fizički stručnjaci, jer se branitelj još uvijek nada, da dokaže, kako je dr. Fridrik Adler neodgovoran.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Deseta bitka na Soči. Zarobljeno 130 talijanskih oficira i preko 4600 momaka.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEĆ, 25. Službeno sejavlja:

Istočno i jugo-istočno bojište:

Stanje se nije izmjenilo.

Talijansko bojište:

Golema talijanska navalna na fronti na Soči, dovele je jučer opet do izvanredno ljunog rvanja. Naše čete izdržavaju u pobjednoj obrani; naše smo pozicije zadržali bez izuzetka. — Sjeverno krilo talijanske napadne vojske poslat je iznova protiv visova kod Vodica i Svetog Brda. Osobito bijesan i uporan bio je boj oko visa 652 na jugu od Vodica. Talijanci su u večer trkom preko njega prošli, ali u noći naše su im ga hrabre čete u boju iz bliza, koji je nekoliko sati potrajan, opet preotele.

Tamo, kao god i na Svetom Brdu, neprijatelj je uzimajući ostavio više stotina lješina. Kraška visoravan bila je opet pozorište velikog zasnovanog pokušaja da se probije. Bezobzirno šljahu Talijanci svoje mase protiv naših sančeva; pa sve da su ovu od prethodnog bombardovanja već znatno pretrpjeli, ipak su branici dočekivali neiskolebilivo i hladnokrvno neprijatelja. Čitav dan a na mahove i na noći rvalo se radi naših pozicija na Fajti Hribu, kod Kostanjevice, pa jučko odavle sve do mora. Neprijateljevi naporji progloše mahom nápravno; neprijatelj ni na kojem mjestu nije prodrio. Dješadiji i artillerija pojednako su zasluzne u uspjehu ovog dana.

Zarobljeno je dana 23. maja 130 talijanskih oficira i 4600 ljudi; njihov broj je jučer znatno porastao.

Doglavica generalnog štaba.

BEĆ, 25. Javljaju iz stana ratne štampe.

Dana 24. maja nastavljaju se preko svake mjere ljeti bojevi, koji su iznova bijesnili od Plave do mora, pa su na više mesta potrajali i noću. U sjevernom odsječku do Plave nije bilo osobitih događaja da se bilježi. U odsječku Vodice-Svetog Brda, pošto je cijelo jutro potrajala jaka artillerijska priprema, započeo napad predutet sa takim masama, da je Talijancima pošlo za rukom pridjeti u našu poziciju na kotti 652 na jugu od Vodica. Ali naše se čete ukopistiše oko svojih opkopa; one udaraju bez prekida na neprijatelja, koji je preko noći dozvao novih pucnja, kako bi držao zapremljenu tu poziciju. Oko 5 s. izjutra to rvanje svrši u našu korist; naše čete opet zavlačaše pozicijom, a neprijatelj potučen morade uzmajući, ostavivši nepregledan broj mrtvih i ranjenih. Potom njegova artillerija stade da gorovi.

U goričkom odsječku borbeno se djelatnost ograničavala na artillerijski boj; pješadija nije učestvovala.

Ognjište borbe bila je i jučer kraška visoravan. Tamo Talijanci iznova uložile duboke redove svojih jurišnih četa, da bi iznudili zamašno zasnovani prolom. I ovaj pokušaj razbijje se o junaštvu preko svake povale zasluzne pješadije i artillerije, koja se tamo bori. To su opet bile prokušane pukovnije, koje su u krvavom klanju obraatile u težak poraz po neprijatelju mnogobrojne napade u masama koje je on preduzimao u više mahova. U području Fajti Hriba pa do Kostanjevice borilo se bez prestanka dok se nije mrak uhvatio; ali boj se na većem dijelu mjestu produžio i noću. Osobito u južnom odsječku kraške visoravn rvalo se sa nesmanjenoj ljunom. Sve jednakno se protivnici sukobljavaju; ali uzalud Talijanci bacaju novih pričuva u boj. Ma da su u tom prostoru zgučili premoćni snaga, ne moguće ni za ciglu jednu stopu potisnuti našu pješadiju, koja se sa oduševljenom usmjerenju borila. Naši zadražaše mahom sve svoje pozicije.

Neprijateljevi su gubici ovog dana bitke izvanredno teški, tim teži, što njegove goleme žrtve ne moguće nijeste da postignu niti najmanje uspjeha.

Talijanci su moralni da ostave gustih redova lješina pred našim pozicijama na koje su uzalud udarali.

Osim toga oni izgubile 23. maja samih zarobljenika 130 štapskih i viših oficira i 4600 ljudi. Ove su brojevi jučer znatno poskočile.

BEĆ, 25. Stan ratne štampe, 25. maja u večer: Na Soči se boj dalje biće. Bitka je u ovaj čas doprila do najveće žestine.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 25. Wolff Bureau javlja:

Zapadno bojište:

U odsječku Wytshaetskom i sjevero-istočno od Armentières engleski izvidnički odjeljci bježu uzbijeni. Kod Loosa engleske snage prodriješe u naše najprednje opkope, odakle smo ih protuudarami proljerili. Na jednom mjestu još se boj bježe. Sjevero-istočno od Bullecourta propadoše zagoni više engleskih satnija.

Sjeverno od Craonnelle i zapadno od ceste Corbey-Pontavert francuski se djelimični napadi na većer razbijše sa znatnim gubicima.

Jučer je oborenlo hincima 10 neprijateljskih letjelica.

Istočno bojište i mačedonska fronta:

Stanje se nije izmjenilo.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

BERLIN, 16. Wolff Bureau, 26. maja u večer:

Na fronti u Artoisu, duž Aisne i u zapadnoj Champagni boj vatrom izmjenične snage. Na istoku ništa znatno.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 25. Glavni stan, 24. maja:

Fronta na Sinaju:

Dopodne dana 22. maja neprijateljske baterije svakoga kalibra otvorile vatru, koja je na nekim mjestima bila žešća nego obično. Naša uspješna vatra uštku neprijatelja. Dana 23. maja neprijateljska konjička pukovnija otisnu se da razvidi naše pozicije, ali ju je naša vatra protjerala.

Na ostalim frontama ništa osobito.

Zračni napad na gradove u južnoj Engleskoj.

BERLIN, 25. Wolff Bureau. Jedna eskadra naših mornaričkih zrakoplova, pod vodstvom krvetorskog kapetana Strassera, napala je uspješno u noći između 23. i 24. maja utvrgjena mesta južne Engleske: London, Sherness, Harwich i Norwich. Unatoč usvrsjenoj neprijateljskoj obrani, svih su se zrakoplovi povratili bez gubitaka i bez kvara.

Ministarstvo u Ugarskoj.

BEĆ, 25. Cesar je danas primio, osim predsjednika ugarske Zastupničke Kuće Szasza, još i ove vojne ugarske stranaka: grofove Apponij, Andrassyja, Khuena, Aladara Zihija i Mihajla Karolyja. Ovi će se povratiti večeras u Budimpeštu.

Glasa se, da će se po svoj prilici povjeriti nadvojvodu Josipu rješavanje krize ugarskog kabineta.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

La decima battaglia sull'Isonzo Oltre 4600 soldati e 130 ufficiali italiani fatti prigionieri.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 25. Si annuncia ufficialmente:

25 maggio 1917.

Teatro della guerra orientale e sud-orientale.

Situazione inalterata.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

BERLINO 25. (Bollettino della sera) Sul fronte dell'Artois, lungo l'Aisne e nella Scampagna occidentale due el d'artiglierie di varia forza.

Sullo scacchiere orientale nulla d'essenziale.

Città dell'Inghilterra meridionale attaccate da aeronavi germaniche.

BERLINO, 25. (Ufficio) Nella notte tra il 23 e il 24 maggio una delle nostre squadriglie di aeronavi, comandata dal capitano di corvetta Strasser attaccò con successo le piezze fortificate dell'Inghilterra meridionale: Londra, Sherness, Harwich e Norwich. Tutte le aeronavi, ad onta delle più pericolose misure di difesa del nemico, fecero ritorno senza perdite né danni.

La crisi ministeriale ungherese.

VIENNA 25. L'imperatore ricevette oggi, oltre al vicepresidente della Camera dei Deputati, i seguenti capi dei parti ungheresi: Appony, Andrássy, Khuen, Aladar Zichy e Michele Karoly. Questi fecero ritorno oggi stesso a Budapest.

A quanto dicese c'è la prospettiva che

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu «Objavitelja Dalmatinskoga» u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'«Avvisatore Dalmato» in Zara.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Prenuzimljene naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak na veliko svakovrsnik slatkisa: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice
neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Iratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da fchi 400. Vinc. principale fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc. ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabiliti.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Dadi per brodo
da 5 centesimi

In vasi di latta contenenti 1000 pezzi.

Ordinazioni
da 100.000 per volta a Cor. 16.50 al mille
50-25.000 " " 17.50 "
10.000 " " 18.50 "
ordinazioni minori " 20.00 "

Franco Praga, imballaggio separato, pagamento anticipato oppure per rivalsa, senza impegno!

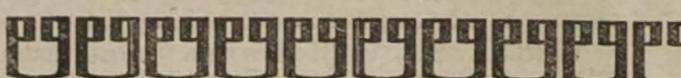
Esclusiva rappresentanza
A. KLUN
Bomboneria, delicatezze e merce di partita
TRIESTE, Via Boroević N. 2.

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna „BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi buđe unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

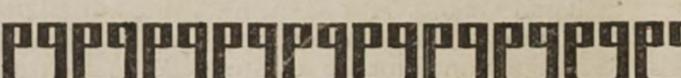
Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do dalnjega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Potpisujte ratni zajam!

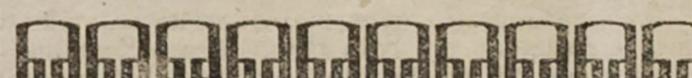
Šode kauštike

u baćvama od oko 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera

Zadar

Brzojavlji: PATTIERA - Zadar.

Potpisujte ratni zajam!

ŽIVO VAPNO

za škropljenje loze

primaju se predbilježbe kod

Skladište CIRILLO ORLICH
ZADAR - obala Sv. Rok.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Nikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnika i Ljubeznih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7:80, II. vrste kr. 6:80. — «AUSTRIA» kr. 4:20 po kartonu. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

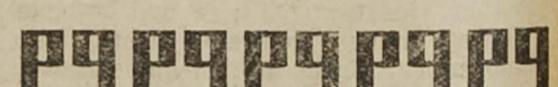
Disaći stroj Meteor Kr. 480 takojer hrv. pismom.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3:50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 "/m po kg. Kr. 5 do 6:60, sa gvozdenom žicom 3 "/m kg. K. 7:80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicam

3 3/4 kamata.

Zemljivo - Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije u Zadru

prima prijave na VI. ratni zajam, a baš na:

1. poreza prosti 5 1/2% amortizacijoni državni zajam, uz tečaj 92:50%;

2. poreza proste 5 1/2% državne blagajničke doznačnice, povratne dne 1. maja g. 1927., uz tečaj 94%.

Odnosno prijave imadu se što skorije pismeno ili usmeno priopćiti zavodu, te se ima navesti

želi li stranka upisati amortizacijoni zajam ili blagajničke doznačnice.

1. želi li stranka podmiriti cijelu kupovnu cijenu odmah u gotovu, ili

2. želi li istu podmiriti u 5 obroka, ili

3. želi li isplatiti samo manji iznos te da glede ostatka kupovne cijene zavod sam udijeli ili kod druge banke posreduje jedan lombardini predujam uz najpovoljnije uvjete.

Zemljivo-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije udjeljuje i uz najpovoljnije uvjete hipotekarne zajmove u svrhu omogućenja upisbe na ratni zajam.

Sve bliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

2-6

SI

Cijena je ne
Kr. 12.; samon
Na polugodište i

Tele

Deseta
Zarobljen

Izveštaji au

BEČ, 26.

Talijan

Velika se

Ako je zdestina

mogla da pore

u dvije godine

nije se junač

neprijateljskim

bila su opet i

visovi kod Vod

gorice. Posu

je novano pro

ravni. Sto su

u obdrani i p

pod najačom

a prsa, to sve

drugo govori

odsječaka na

konačan, sudbi

nasu korist. I

fronti krvavo

bitke nije ni

svome cilju,

provog dana p

se nije izmje

BEČ, 27.

Talijan

Težiste b

krilo vojske n

Sjeverno

visove kod V

bijeni, došlo je

nične snage.

nova zguči si

kad Kostanjev

najprednjim o

skriši. Izme

talasala. Neke

mijenjali gospo

stade tvrdi n

žava kao uv

služna pješaci

i hrvatski b

neprjateljskih

ske br. 37, za

jurišala na jo

98 u cijim re

strijski narod

Artillerija se

i žilavom iz

vojvoda Leop

jednoj pješaci

najprednjoj

Kopneni i p

izvidničkih

neprjateljskih

duplarni arti

Automobilski

skoj vatru de